

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Název práce: Sociální interakce hráčů online her

Autorka práce: Anežka Nováková

Vedoucí práce: Jiří Remr, Ph.D.

Oponent práce: Ivan Petrušek, Ph.D.

Navržené hodnocení: D

Zdůvodnění vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíle práce jsou detailně vypsány na stranách 36 a 37. Dle mého názoru si autorka v této sekci klade příliš velký počet výzkumných otázek (které sama označuje jako „*díličí výzkumné otázky*“). U některých výzkumných otázek přitom není patrná vůbec žádná návaznost na teoretickou část diplomové práce. Například koncept dosaženého vzdělání je v práci poprvé zmíněn až při formulaci výzkumné otázky: „*Lze najít spojitost mezi nejvyšším dosaženým vzděláním hráče a způsobem, jakým interaguje s ostatními hráči?*“ [strana 36] Není přitom vůbec zdůvodněno, proč je tato výzkumná otázka akademicky relevantní, ani z jakého teoretického rámce vychází.

Jelikož mám vůči měření některých konceptů a zejména realizovaným analýzám značné výhrady, tak závěry diplomové práce nepovažuji za spolehlivé. Studentka zaměření *Aplikovaný výzkum a jeho metodologie* musí být schopna provést robustní měření a analýzu, a svoje interpretace věrohodněji interpretovat (v rámci omezení, která jsou určena povahou dat a zvolenými analytickými metodami).

Diplomová práce je vhodně strukturována.

2. Opírá se autorka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano, autorka se v teoretické části práce opírá o dostatek relevantní akademické literatury. Využívá přitom také zdroje v anglickém jazyce. Významným nedostatkem diplomové práce je, že autorka tuto literaturu nereflktuje při analýzách a interpretaci výsledků.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka práce realizovala vlastní dotazníkové šetření. Sběr dat probíhal online. Autorka v příslušné kapitole (6.5) popisuje několik kanálů, prostřednictvím kterých svůj dotazník sdílela (např. kolegové/kolegyně v práci, facebookovské skupiny, snowball oslovení členů komunity, Reddit). Jedná se o nenáhodný výběr, který vzniknul na základě dobrovolnosti, dostupnosti a řetězení respondentů (metoda snowball). Tento způsob výběru respondentů/respondentek neumožňuje zobecnování (inferenci), které si autorka klade za cíl („*Cílem sběru dat bylo získat alespoň 381 řádně vyplněných dotazníků, aby bylo možné zvolený vzorek zobecnit na cílovou populaci...*“ [strana 41]).

Omezení vyplývající ze způsobu výběru autorka v textu práce vůbec nepojednává. Na základě tohoto nepravděpodobnostního výběru následně autorka někdy provádí inferenci na cílovou populaci („*V rámci sportovních simulací se objevila jen jedna statisticky významná korelace,*“ [strana 51], „*Po provedení chi-kvadrát testu statistické významnosti bylo zjištěno, že statisticky*

významná spojitost existuje jen pro proměnné...“ [strana 51], „Na základě **p hodnot** můžeme vidět, že většina typů negativního chování **nemá významný statistický vliv** na spokojenost s nahlašováním.“ [strana 54]). Využití statistických testů není při získaném výběru odůvodněné. Na jiných místech se o inferenci autorka nepokouší, a jen popisuje výsledky pozorované ve výběru.

Prezentované metody analýzy neodpovídají požadavkům kladeným na diplomovou práci v rámci zaměření *Aplikovaný výzkum a jeho metodologie*. Autorka v analytické části práce téměř výhradně prezentuje pouze četnosti odpovědí na otázky z dotazníku nebo používá kontingenční tabulky (ať už ve formě grafů, nebo tabulek). Tyto bazální výsledky pouze popisuje a jen minimálně vztahuje k teoretické části diplomové práce. Naopak velmi častá jsou srovnání výsledků se subjektivními očekáváními a osobními zkušenostmi autorky (např. „**Překvapilo mě množství respondentů, kteří se neztotožňují s tím, že by si neúspěch ve hře vybijeli na ostatních hráčích, neboť já osobně jsem se setkala několikrát s tím, že hráči v případě prohry ve hře začnou z neúspěchu obviňovat své spoluhráče, nikoli sami sebe.**“ [strana 48] nebo „**Tento fakt mě příjemně překvapil, neboť z něj lze dedukovat, že značné množství hráčů se snaží své přátelství vzniklé díky online hrám přenést i do reálného světa...**“ [strana 75]). Uvedený styl interpretování výsledků práce je v akademickém textu absolutně nevhodný. Dále zcela chybí diskuse výsledků a jejich širší interpretace v kontextu sociologického poznání.

Použití některých bivariačních technik nedává smysl statisticky ani substantivně. Například Pearsonův korelační koeficient se používá k měření lineární asociace mezi 2 kardinálními proměnnými. Autorka tento koeficient využívá následovně: „**Pro analýzu tohoto faktoru využívám Pearsonův korelační koeficient, pomocí kterého zkoumám míru korelace mezi typem her, který hráči hrají nejčastěji, a konkrétními typy sociálních interakcí, se kterými se v průběhu hraní setkávají.**“ [strana 50]

Velmi slabý je pokus o regresní analýzu (strany 54 a 55). Na základě prezentovaných tabulek autorka očividně odhaduje *binární* logistickou regresi. V textu přitom vůbec nespecifikuje, jakým způsobem byly dichotomizovány dvě položky z dotazníku (týkající se spokojenosti s nahlašováním toxického chování, a hodnocení efektivnosti zásahů moderátorů hry vůči problémovým hráčům), které představují závisle proměnné ve dvou prezentovaných regresních modelech. Chybí přesvědčivé zdůvodnění, proč jsou součástí modelu právě analyzované vysvětlující proměnné. Chybí také popis, v jaké podobě vstupují tyto vysvětlující proměnné do modelu. Autorka nevysvětluje důvody, proč nejsou součástí modelu další relevantní vysvětlující proměnné. Interpretace výsledků modelů je triviální. Autorka přitom neodůvodněně používá kauzální jazyk („*Zbytek typů negativního chování se tedy ukázal být proměnnou nedostatečně statisticky významnou, aby dokázala ovlivňovat spokojenost s možností nahlašování nevhodného chování a zásahu moderátorů v problémových situacích.*“ [strana 56]).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěla?

Kvalita argumentů je v diplomové práci celkově průměrná. Argumentační linka je mnohem přesvědčivější v teoretické části textu. Argumenty, o něž autorka opírá svoje závěry je slabá. Zejména empirická evidence a způsob její interpretace má nízkou úroveň.

5. Jsou v práci autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Na několika místech nelze rozpoznat, jestli se jedná o dojmy a tvrzení autorky, nebo o tvrzení převzatá od jiných autorů/autorek (např. celá následující pasáž z teoretické části práce: „*I přes to, že se v mnoha ohledech pohled společnosti na hráče změnil, pořád lze nalézt řadu stereotypů, které jsou s nimi silně spojeny, které ale jsou zavádějící a nepřesné. Hráč bývá mnohými vnímán jako jedinec, který je ve svém okolí nepopulární a často trpí nadváhou. Následkem toho tráví mnoho hodin uzavřený ve svém pokoji, kdy sedí u počítače a hraje hry. Pokud se nezúčastněný pozorovatel podívá na takové hráče, není těžké odhadnout, co vede ke vzniku těchto stereotypů – vidí totiž jen hráče, který zdánlivě o samotě sedí u počítače. Nelze samozřejmě vyloučit, že takoví jedinci existují, jedná se ale spíše o výjimku než pravidlo.*“ [strana 14]).

Na mnoha místech teoretické části diplomové práce je ve velmi dlouhých odstavcích textu citace uvedena až v samém závěru odstavce – čtenáři textu tudíž není jasné, která tvrzení v rámci odstavce pochází od autorky diplomové práce, a která byla převzata. V analytické části diplomové práce a v závěru autorka s akademickou literaturou téměř nepracuje.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Úroveň odkazového aparátu je na relativně dobré úrovni. Na některých místech textu práce chybí citování zdrojů, ze kterých autorka vycházela (např. v klíčové sekci *1. Sociální interakce* chybí odkazy na definice pojmu sociální interakce od Ch. English, L. Wilson a W. L. Kolb – pokud autorka definice převzala od Geist, tak by to mělo být v textu explicitně uvedeno). V seznamu literatury naopak chybí některé v textu citované práce (např. v textu čtyřikrát zmíněná práce Severina 2022).

Autorka do textu nevhodným způsobem vnáší svoje dojmy a osobní zkušenosti (např. „*Tyto aplikace jsou nejčastěji využívány pro komunikaci s našimi přáteli, nebo obecně s lidmi, s kterými hrajeme opakovaně. ... V tomto případě už nemusíme komunikovat jen se spoluhráči...*“ [strana 16], nebo „*Dalším faktorem, který jsem usoudila, že by mohl mít významný vliv na podobu sociálních interakcí, je žánr hry, který respondenti nejčastěji hrají.*“ [strana 75]).

Jelikož nejsem rodilý mluvčí, nedokáži posoudit gramatiku textu. Styl psaní autorky na některých místech neodpovídá akademickému textu (viz některé citace z práce, které jsou v tomto posudku uvedeny). Dále například v textu nadužívá částice „*bohužel*“.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li nějaké).

Další přednosti diplomové práce:

- Jako velmi zdařilou hodnotím celou třetí kapitolu práce. Kapitola je vhodně strukturována, jsou v ní představeny důležité teoretické koncepty, které autorka využívá v dalších částech diplomové práce. Text této kapitoly je zároveň čtivý.
- Teoretickou část diplomové práce hodnotím celkově velmi dobře.

Několik dalších nedostatků práce:

- Považuji za tristní, že název diplomové práce obsahuje gramatickou chybu/překlep („*Sociální interakci hráčů online her*“). Odevzdaná diplomová práce obecně obsahuje velké množství překlepů a vynechaných slov (zejména předložek).
- Od Úvodu až do konce páté kapitoly je text diplomové práce zarovnaný do bloku. Od šesté kapitoly až do konce práce je text zarovnaný doleva. V textu diplomové práce jsou použity různé řádkování, přičemž styl řádkování se někdy mění z odstavce na odstavec. Tyto aspekty nepůsobí vhodně a snižují vizuální stránku práce.
- V některých pasážích autorka neustále dokola opakuje stejnou informaci (např. na straně 11 je v rámci půl stránky třikrát opakováno: „*online prostředí je velmi specifickým prostředím pro vznik a udržování sociálních interakcí.*“, „*Online prostředí je velmi specifickým prostředím pro vznik sociálních interakcí.*“ a „*Jak už bylo zmíněno, online prostředí je velmi specifickým prostředím pro sociální interakce.*“).
- Autorka má tendenci psát dlouhé a obsahově/tematicky heterogenní odstavce textu (není neobvyklé, že jeden odstavec textu přesahuje délku jedné strany). Myšlenky a témata by v textu diplomové práce měly být lépe strukturovány.
- V textu není konzistentně specifikována kritéria pro definování cílové populace: „*Jako cílovou populaci pro svůj výzkum jsem zvolila mladé dospělé ženy a muže, kteří pravidelně hrají online hry (pravidelně rozumíme alespoň jednou za dva týdny).*“ [strana 37] a „*Dalších 10 respondentů bylo nutné vyřadit, neboť hráli hry méně než byla stanovená hranice, tedy alespoň jednou týdně.*“ [strana 42]
- V grafu 1 (strana 44) není věk na horizontální ose seřazen vzestupně.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jak přesně byl stanoven rozsah výběrového souboru („ $n = 381$ “ na straně 38)?

Čím si autorka vysvětluje nízké relativní zastoupení žen ve výběru? Mohly genderové stereotypy, kterým jsou ženy v této komunitě vystaveny, vést k jejich nižšímu zastoupení ve výběru? Jinými slovy, přisuzuje podprezentování žen ve výběru spíše *chybě pokrytí*, nebo *nonresponse bias*? Proč?

Proč autorka v analytické části nevyužívá koncept herního kapitálu? Mají v cílové populaci v průměru vyšší herní kapitál muži, nebo ženy? Jakým způsobem lze při vysvětlování jevů v online herní komunitě pracovat se symbolickým a sociálním kapitálem?

Co je nejdůležitější sociologické zjištění diplomové práce?

Celkové hodnocení práce:

Diplomová práce Anežky Novákové analyzuje sociální interakce pravidelných hráčů online her. Pozitivně hodnotím zejména teoretickou část práce, která je rozpracována velmi dobře. Největší slabinou diplomové práce jsou realizované analýzy, interpretace výsledků a jejich diskuse v návaznosti na teoretickou část. Diplomová práce trpí řadou dalších nedostatků (citování, styl psaní, překlepy). Navzdory zmíněným nedostatkům **doporučuji diplomovou práci k obhajobě a hodnotím jí celkovou známkou D.**

Datum: 15. 6. 2024

Podpis: